

VZPOMÍNÁNÍ VIKTORA KRONBAUERA

Rozhovor s fotografem Viktorem Kronbauerem pro časopis Krásné město 4/2025

Výstavu divadelních fotografií Viktora Kronbauera pro 32. festival Ortenova Kutná Hora ve Spolkovém domě připravil kurátor Miroslav Perný, který s fotografem vedl i rozhovor pro časopis Krásné město.

PERNÝ: Viktore, jsem rád, že tě zase vidím.

KRONBAUER: No vidíš to.

PERNÝ: Naše dnešní setkání nebude jenom přátelské, ale taky pracovní. Já se tě budu ptát, takže prosím o odpovědi. Tak abychom začali od začátku. Kdy jsi začal fotografovat?

KRONBAUER: No, vzpomínám.... 1973.

PERNÝ: Kolik ti to bylo?

KRONBAUER: No jsem narozený v 49, tak si to spočítej. To mi bylo nějakých... 25 let.

PERNÝ: Proč jsi začal fotografovat?

KRONBAUER: No ne, protože mi otec koupil fotoaparát.

PERNÝ: Protože ti koupil otec fotoaparát, tak? A jaký to byl fotoaparát?

KRONBAUER: Prosím tě, první to byla Exa. Potom rodina se složila na Asahi Pentax Spotmatic další byla Leica M4. Přičemž teda Exu jsem docela velmi rychle prodal, protože jsem se zamiloval do Petaxe a ještě jsem měl druhou a to byla Leica.

Tam to bylo trochu složitější, ale měl jsem ji z toho důvodu, protože byla tichá. Později jsem se dostal do filharmonie na Pražský Jara. A tam nemůžeš práskat. Všichni tam měli foťáky zabalené v šálách. A ta leica byla tichá. Ts, ts. A tím jsem se dostal ke snímkům, ke kterým bych se nemohl dostat.

Jo, ještě Václav Chochola ten tam měl taky Leicu.

Mohli jsme si dovolit fotografovat třeba mistra Svjatoslava Richtera, klavíristu, a ten nesnášel fotografie, když slyšel cvaknutí fotoaparátu, tak byl schopen zavřít klavír a jít domů. A potom ještě Herbert von Karajan byl na to docela háklivý.

Leica mi umožnila, že jsem mohl jít blíž, a že je nerušila. Blbě se s tím fotografovalo, blbě se tam zakládal film, blbě se ostřilo ve tmě, ale zase něco za něco.

Dostal jsem snímky, které bych nedostal nikdy.

A není to prosím tě reklama na Leicu.

PERNÝ: Proč ti teda otec fotoaparát koupil?

KRONBAUER: Protože on byl vášnivý fotograf, měl Prakticu nebo Praktinu a fotografoval diáčky. A my s Helenou, s mojí sestrou, která je o rok mladší jsme je obdivovali. Vždycky to bylo trochu utrpení, on těch diáků nasekal a vždycky byla promítačka. Pozvali se známý – plátno, diaprojektor – a promítaly se diáky z různých dovolených a tak. Ale víš, co ti řeknu, mě by zajímaly, ty diáky, když už všichni umřeli. Strašně mě mrzí, že ty diapozity nemám, hrozně bych po nich toužil. Jak jsem je nenáviděl a neměl jsem je rád. Prostě ta nuda ..., tak dneska by mi to strašně zajímalo, co vlastně tam bylo! Prostě jsou pryč, nevím kde.

PERNÝ: Že o tom takhle mluvíš, že fotil tvůj otec, ty máš vůbec takový velice dobrý zázemí, když se to vezme, ty tvoje předky.

KRONBAUER: To mám.

PERNÝ: Zjistil jsem někde že nějaký Rudolf Jaroslav Kronbauer, to byl takový člověk, který fotografoval a byl to redaktor Národních listů. To byl tvůj nějaký strejda?

KRONBAUER: Ne. To byly dva dědové, vlastně jsem měl tři dědy.

PERNÝ: To je divný. Horníček říkal, že je dvakrát tolik dědů než lidí....

KRONBAUER: Takže od otce, z jeho strany, mám dva dědy. Rudolfa a Jindřicha. Rudolf byl spisovatel. A Jindřich byl lékárník. Takže můj táta je syn pana lékárníka.

PERNÝ: A byl taky lékárník.

KRONBAUER: A byl lékárník. Čili byli to kapitalisti, já jsem vyrůstal v kapitalistický rodině. Celý život. A ve Štěpánský ulici tam měli svoji lékárnu, v osmačtyřicátým jim ji zbourali. A ten třetí děda, ten je velmi pozoruhodný a ten je slavný, to je z máminy strany, a to je válečný hrdina, jmenoval se brig.gen František Bilík. Proto já druhý jméno mám Viktor František Kronbauer. Takže to mám po mém dědečkovi.

A dědeček v Bilíkově ulici ve Staré Boleslavi, kde moje babička byla, kde se moje máma narodila. Vlastně ona se narodila v Olomouci, ale žila v Boleslavi.

Tak tam je dokonce po něm pojmenovaná celá ulice, má tam pomník. Představ si, a nacisti ho pověsili. V Brandejském muzeu má věnovanou celou takovou místnost. A když máma umřela, tak jsme řešili pozůstalost. Našli jsme takovou krabičku zavázanou mašličkou, a tam jsme našli účet. Němci poslali účet za „špagát“. Takže prostě takhle to je.

PERNÝ: Ona potom ještě byla tvoje teta.... Jarmila Kronbauerová

KRONBAUER: Ano, Jarmila Kronbauerová, která byla v Národním divadle, divadelní a filmová herečka. Ta měla za manžela Emila Poláka, ten byl židovského původu, to bylo jiné....

PERNÝ: Jo, jo, ona měla potom problémy s tím, že se nerozvedla.

KRONBAUER: Ano. Měla problémy, a přitom on byl právník, skrýval v Gorazdově ulici na rohu, kde vybombardovali dům. Skrýval tam kamarády, aby je Němci neodvedli.

To jsou zajímavé věci.

Taky jsem chodil... na rohu Gorazdovy ulice, tam byla nějaká taková hospoda, nevím, rybářská, takhle po schodech dolů, a tam už chodil Vašek Havel. A já vůbec nevěděl, kdo to je, tenkrát. Chodil tam se psem, on tam bydlel na nábřeží, při venčení psa se stavil na pivko a šel domů.

A tenkrát, když jsme byli ve Štěpánský, anebo u tety, tak já jsem tam byl pečený, vařený, chodil jsem tam na pivo, rodiče o tom moc nevěděli a netušil jsem, že tam sedím s Havlem.

PERNÝ: Teď bych se ještě vrátil přímo, k tomu fotografování. Jak jsi dostal k tomu, žánru? Fotil jsi někdy něco jiného?

KRONBAUER: Samozřejmě. Ulice, cikány. Vyrůstal jsem v Košířích, bydlel jsem ve Štěpánský a chodil jsem do Košíř, do hospod. Takže prostě já jsem byl v Košířích, v hospodách a cikáni byli mý kámoši, takže já jsem je fotografoval. Hele, starý Košíře byli nádherný, měli úžasný kolorit, byla tam sodovkárna, to byl nádherný kraj. Prali jsme se, vyvolávali jsme rvačky, s cikánama, na kopečku, na Černém Vrchu, a ty hospody jsme tam obcházeli. Víš, že se říká v Košířích, že chceš pivo a polívku. No polívka byla rum. Takže pivo a polívka bylo pivo a rum. A já jsem tam mezi ně chodil, a to byl nádherný život.

Já jsem přitom chodil na strojní průmyslovku, potom jsem se dostal do fabriky Wilhelma Piecka Naftové motory. Tam se vyráběly převodovky na tramvaje a já jsem tam byl v konstrukci.

To už jsem chodil s Františkou [1], která tenkrát studovala. Já už jsem měl po průmce, a my jsme se seznámili v té době. Ona studovala lékařskou fakultu a já byl v prvním ročníku na vysoké škole na Karláku na technice.

A dopadlo to tak, že jsem to tam vzdal. Ale Františka to dodělala, potom jsme měli děti, ona zůstala doma, vychovávala děti a já toužil se stát fotografem.

Ale v té fabrice mi říkali, že můžu dostat byt, ale musím být dělníkem-brusišem. Tak jsem se prostě stal brusičem a šel jsem mezi dělníky na brusky. A na bruskách byl nádherný život.

Bylo to tam super. A já, představ si, že měl tu kliku, protože byla brusírna a ta sousedila s kalírnou. A tak jsem tam zároveň dělal metalurga. Tak já měl dva platy. Za brusku, a ještě za metalurga.

Měli jsme se výborně, super, nádherně.

No a potom jsme dostali ten byt v Bohnicích. Stěhovali jsme se v roce 1977, já jsem potom odešel z továrny a šel jsem na školu, do Brna. Dneska se to jmenuje ITF [2], dnes to vede Vladimír Birgus, je to v Opavě. Tenkrát v Brně se to jmenovalo Škola výtvarné fotografie.

PERNÝ: To už tam byl Birgus?

KRONBAUER: To si nepamatuji, možná, že... možná. Já jsem tam byl čtyři roky, takže možná ten poslední rok, že už tam byl. Ale předtím tam byli jiní lidi. Byl tam např. pan Borovička, měl jsem ho rád, hodně mě naučil, pečlivosti.

PERNÝ: Šmok?

KRONBAUER: myslím, že ne.

PERNÝ: Jindra Štreit tam byl taky. Ne?

KRONBAUER: Jindra Štreit byl v té době na FAMU. Byl tam.... Miro Myška [3], učil dokument, ten mi hodně dal, úžasnej člověk.

Miroslav Bílek na krajinu, Miroslav Stibor, akty, Alena Lábová na dějiny fotografie.

A potom právě úplně náhodou.... Moje tchýně měla nějakou kamarádku a její syn pracoval jako technik v České filharmonii a měl nějaké volňásky na Pražské jaro. My jsme tam s Františkou chodili zadem a chodili jsme k varhanům do Rudolfinu. Takhle koukám, do orchestru, tam to bylo nádherný. Tam jsem začal poslouchat vážnou hudbu, já jsem tehdy poslouchal bigbít. Chodili jsme tam hodně, hodně často. Tak potom jsem si kupoval i desky.

A tam byl trombonista, jmenoval se Bohumil Beníček. A měl Nikona. A vždycky když zrovna nehrál vzal toho Nikona a udělal cvak. A pak vyšla taková brožurka těch dirigentů. A mě to se strašně líbilo. Jednou jsme vyrazili na Pražské jaro v roce asi 1974 nebo 1975.

Ale nebylo to v Rudolfinu bylo to ve Smetance (Obecní dům).

Tam jsme seděli v nějaký pátý, šestý řadě, takže pod dirigentem. Byla tam holandská filharmonie, to si pamatuji, dávali Brahmsa a dirigoval Bernard Haiting. Já jsem si vzal s sebou fotoaparát. A foťák udělal takhle, bum! Rychle jsem ho schoval a dělal jsem, jakože nic. A já jsem byl strašně natěšenej domů, že ten film si vyvolám.

PERNÝ: To jsi udělal jenom jeden obrázek?

KRONBAUER: No. Jeden. Cvaknul jsem jen jednou. A představ si, že ono to vyšlo. Kdyby to nevyšlo, tak by to bylo v háji. A já jsem to odnesl na Pražské jaro, „bim“ a bylo to. Dali mě legitimaci a začal jsem fotografovat Pražská jara. Nafotografoval jsem celkem asi 20 ročníků. Bylo to ve čtvrtém, nebo ve třetím ročníku institutu. Dělalí jsme každý knihu jako závěrečku na téma „homo faber“ [5]. Já jsem přišel domů a Františka mi říkala, tak udělej Venouška [6]. Jak Venouška? No, Venouška udělej. Tak jsem to zkusil. Tak jsem šel za ním. Říkám, pane dirigente.... On se strašně bránil, že to není tak jednoduchý. A jednou mi řekl, jo, jo, tak přijedte, do Dubin.

Tak jsem tam jezdil autobusem, on mě tam občas hodil autem. Bylo to u Popovic, Lojovice.

Dubina se to tam jmenuje. Tak jsem tam jezdil, postupně to rostlo, materiálu bylo hodně. A udělal jsem knížku. Byla to nejlepší práce z ročníku.

V té době se mnou do třídy, chodil jeden, jmenoval se Pepa Svatoň.

Ten založil vydavatelství „Galerie Apolo“. A jeho první práce byla moje kniha, on to prostě vydal (1991). Kniha se jmenuje „SETKÁNÍ“.

Ještě jsem tam potřeboval mít text. A ten text dodal Jiří Pilka [7]. Tak jsem to přinesl domů. Františka ležela v posteli, na bříšku měla popelník a kouřila. Říkám: tady mám ten text,

prosím tě, přečti si to, mně se to nějak, nezdá. Ona to chvilku četla a pak říkala: to snad nemyslíš vážně? Ať jde do p***le. To prostě tenhle text tam přece nemůžeš dát, to ti z***ví celou knížku a Venoušek se bude zlobit. Tak co tedy mám dělat?

Víš co? Tak ať to prostě napíše Venoušek, řekni Venouškovi.,

On byl v té době ve Vídni, v opeře. Tak já tam jel. Ten text, co tam v té knize je, tak autor je Václav Neumann, který to napsal, ve Vídni.

A přitom mi tam nabídl: „nechcete tady se mnou dělat ve vídeňský opeře. My děláme Rusalku, Rusalka je krásná opera, nechcete se mnou dělat Rusalku?“

A já řekl, chci. Netušil jsem, že tam s ním budu dva, tři roky. On bydlel ve Vídni, takže to bylo v pohodě. A tak jsem se dostal do Wiener Staatsoper. A měl jsem již zkušenosti ze Semperovy opery, která slavila znovuotevření operou Čarostřelec v režii Joachima Herze, který mi nabídl spolupráci na dvě sezony. A daleko později jsem působil v Moskvě v divadle Na Tagance.

Ale co bylo dál! Václav Špáta točil s Václavem Neumannem dokument do České televize. Oba se znali s ředitelkou Divadelního ústavu Dr. Evou Soukupovou, která prý shání fotografa. Já bych jí mohl zavolat, tak tam zajděte. Tak jsem tam šel. Bylo to na MDŽ v roce 1979. Koupil jsem kytičku a šel jsem. „Posílá mě pan dirigent Václav Neumann, národní umělec.“ Jo, já už jsem s ním mluvila, když už jste tady, tak tady zůstaňte. Jenže on před tím moje místo měl fotograf Vladimír Hanzl. Já jsem tam zatím dělal pošťáka s Petrem Čtvrtníčkem. No zkrátka a dobře, jsem tam potom nastoupil, mně bylo Vladimíra Hanzla líto, tak jsem mu zařídil kousek o tři bloky blíž, byla SURPMO (instituce) tehdy v Celetné ulici a oni hledali taky fotografa, měl jsem tam známý, tak oni ho okamžitě vzali a já měl dobrý pocit. Jeho to divadlo stejně moc nebavilo. Mimochodem až do jeho smrti jsme zůstali velmi dobří přátelé. Zkrátka a dobře, jsem tam do Divadelního ústavu nastoupil jako reprodukční fotograf na scénografii. Jenže mě scénografie moc nebavila, a tak mě napadlo jí propojit s herci na jevišti. Divadelní ústav dostával fotografie z divadla, z premiér, z celého Československa, tenkrát. A to bylo v obálkách, vždycky to byly premiéry. A tehdy mě napadlo, co kdybych zkusil nafotografovat divadlo sám. Netrvalo to dlouho, úplně náhodou jsem potkal Jaroslava Krejčího a už to bylo. Opustil jsem ulice, opustil jsem cikány, a najednou mě divadlo chytlo, říkal jsem si, ono je to docela zajímavý, bavilo mě to. Byla to strašná dřina, ale bylo to dobrý. Lidi se dneska neuvědomují, co tady v téhle době mají za mašinky. Dnes každý, kdo dostane digitál, udělá fotografii a technicky bude dobrá. Bude výborná. Dřív to bylo jinak. Dřív bylo blbý světlo, málo citlivý filmy, všechno je jinak. Bylo to o mnoho těžší. Vývojky jsem si míchal sám, přeci jsem byl z lékárenský rodiny. Tyhle začátky byly velmi, velmi těžké. A dneska je to prostě jinak.

PERNÝ: Čili ty jsi dělal potom paralelně, jak tu hudbu, tak to divadlo?

KRONBAUER: Ano, chvilíčku, do roku zhruba 90. Tam jsem ještě vydržel. Potom jsem opustil Rudolfinum a věnoval jsem se plně divadlu.

PERNÝ: Setkání s Jaroslavem Krejčím, to je pro tebe asi docela významné.

KRONBAUER: Ano. Zásadní! Já kdybych ho nepotkal....

PERNÝ: Jaká byla vaše spolupráce?

KRONBAUER: Spolupráce byla zvláštní. My jsme se seznámili, to možná už je známý. Oni sem kdysi jezdili „Provázci“ na Žižkov, Hotel Tichý se to jmenovalo. Oni ještě neměli svoje divadlo v Brně, tak sem jezdili jako na zájezdy. „Provázci“ byly úžasný. Já jsem poprvé viděl živý divadlo, kde to prostě frčelo. A oni hráli, hráli, najednou to típli, přivezli káru, kde bylo pivo, kde bylo jídlo, opékala se sekaná a prostě to divadlo začalo v sedum a skončilo třeba i ve tři ráno. Tam jsi nevěděl, kdy to skončí. Byl to prostě krásný život, divadelní život. A já

prostě jsem to neznal, ten Krejčí to znal, ten v tom uměl chodit. Věděl to, já ještě ne, tak jsem na to nebyl vybavený. Měl jsem dva, tři filmy, víc ne. No a tenkrát už jsem měl nenápadnou, tichou Leicu.

A došel mi film, on (Krejčí) mi takhle hodil film, a já nevěděl, tak jsem si říkal, no dobrý, tak jsem si to založil do fotoaparátu. A fotografoval jsem dál, a o přestávce nebo na konci představení, už si přesně nepamatuju, jsem za ním šel. Stál tam pán celý v černém ověšený fotoaparátama.

PERNÝ: To už jsi ho předtím znal? Věděl jsi, kdo to je?

KRONBAUER Ne. Viděl jsem ho poprvé, vůbec jsem nevěděl, kdo to je.

A já jsem řekl: „Dobrý den, já vám děkuju za film“ Představil jsem se, já jsem ten a ten.

A on říkal: „Ty od toho divadla? Od toho Národního?“ Ano, od toho Národního.

A on říká: „Ten film mám zastřížený, tak ho vyvolej a udělej kontakty, přijď do Všehrdovy 10 a popovídáme si o tom“.

A netušil jsem, že tam prostě zůstanu 30 let, tak jsem tam postupně chodil. On mi ukazoval věci, potom jsme společně chodili do divadel. V Divadle na Zábradlí, jsme udělali takovou..., jmenovalo se to Galerie Jana Grossmana, když byla nějaká premiéra tak jsme tam vystavovali své velké fotografie z představení.

Tam jsem se ještě blíž potom seznámil s Václavem Havlem, který tam s Janem Grossmanem zkoušel jeho divadelní hry. Krásná doba.

No a zkrátka a dobře, tak jak čas šel dál, tak jednou mi řekl Krejčí: „Kivi, my si uděláme svou výstavu a my ji nepodepíšeme“. Pro mě to byla ohromná pocta.

V té době existovala světová soutěž divadelní fotografie, která byla v Novém Sadu, jmenovalo se to Triennale, kde byli fotografové i z Anglie, z Ameriky, prostě fakt z celého světa. A já jsem ji několika vyhrál, měl jsem i bronz, nějaký stříbro, zlato. Později jsem vyhrál hlavní cenu Grand Prix a dostal jsem tam zlatou medaili FIAP [9]. Vyhlášení vítězů bylo ve velkém kině, tam se promítaly ty fotografie. Dostal jsem to tenkrát za Shakespearea. Za dvanáct fotografií, takový celý soubor Richard III.

Bylo teplo, na střeše byl raut už připravený. A jak jdu po těch schodech nahoru, tak slyším nějakou známou písničku. Byla to hymna. Říkal jsem si, aha, něco se děje, že by hymna? A pak jsem si uvědomil, že jsem to já. A volám to Krejčímu a tam v telefonu bylo ticho.

A když jsem potom přijel do Prahy, říkala Hanýška [10] hele, on Krejčí, já jsem ho poprvé viděla brečet, on byl hrozně pyšnej a on plakal. On byl šťastný. Takže to bylo takový hezký krásný. A byl jsem s Krejčím až do rakve. No...

PERNÝ: Já vím to jsi vyprávěl, jak ti půjčil film. To bys možná taky mohl říct.

KRONBAUER: Když byl pohřeb ve Strašnicích, bylo tam narváno, různých lidí a probíhalo to tak, že prostě Hanka si tam vzala židličku k rakvi, něco tam povídala, pak se vrátila řekla, teď je to tvoje. Tak jsem tam šel, a já jsem ty kytky z té rakve sundal, vyndal jsem z kapsy špulku filmu a na tu rakev jsem mu ji postavil.

Říkám: „Pane Krejčí, já jsem vám celý život vykal, teď si dovolím ti Jaroslave tyknout. Děkuju za všechno. Bez tebe bych tohle nedokázal, kde jsem teď. Za všechno můžeš ty děkuju za všechno. Může za tenhle ten film“. A ta špulka s tou rakví potom zajela prostě za dveře.

PERNÝ: Hezky povídáš. Ono by to chtělo paměti. Nenapíšeš?

KRONBAUER: Paměti? Nenapišu, jsem blbej na písmo. Ale víš, co je ti zvláštní, že některý ty mů příběhy jsou takový až nepravděpodobný, ale víš, co je zvláštní, že fakt je to pravda.

PERNÝ: Ty jsi totiž člověk štěstěny. Uvědomuješ si to?

KRONBAUER: Jsem, já jsem narážel furt na dobrý lidi.

PERNÝ: Ještě jedno téma: Leica, o tom jsi mluvil, že jsi s ní začal fotit, takže to procházelo taky celým tvým životem.

KRONBAUER: Ano.

PERNÝ: Od té doby, co jsi s ní, začal fotit, tak už to bylo na pořad.

KRONBAUER: Ano i ne. Hele, tam se to střídalo. Já jsem mezi tím měl i Nikony, které mám do dneška, Pentaxe ještě takový ty starý filmový. Ale proč mám ty filmové Nikony? Já s nimi nedělám, nebo nedělal jsem s nimi, protože oni v divadle dělali hrozný rámus. To zrcadlo bylo hrozný a ta Leica byla sice pomalejší, ale tichá. Bylo problematický v tom zakládat do ní filmy. Musel jsem se to naučit. Takže prostě bylo to trochu složitější, ale umožňovalo mi to, že jsem nerušil. A tím, jak jsem nerušil, tak jsem se dostal blíž k snímku, protože samozřejmě ty lidi to ruší nebo jim to vadí. Takže to byl ten důvod a potom byla lehká. Lehká? No, ona je těžká. Vždycky říkají, hele, co je to? Oni ty negativy jsou takový nějaký jiný. Nevím, jak je to možný, a to dělají objektivy, to nedělá ten stroj, ale ty objektivy byly postavený tak, že měly ten správný kontrast na umělý světlo, do divadla, kde bylo blbý světlo, a ta optika ve spojení s tím filmem udělala ten kontrast zajímavý, který je typický pro tu Leicu.

To byla čtyřka, potom jsem jí prodal, koupil jsem si M6 a tu mám do dneška, s tou chodím.

PERNÝ: To už je digitál?

KRONBAUER: Ne. Filmová M6, ale problém jsou ty filmy. Jsou drahý jako prase. Takže...

PERNÝ: Do dneška fotíš na filmy?

KRONBAUER: Ano. Zkousím to, dělám to.

PERNÝ: Fotíš dneska ještě digitálem?

KRONBAUER: Ano, dnes hlavně, ale občas se vracím k filmu.

PERNÝ: Kolik jsi vydal knih fotografických? A jaký máš různý ocenění?

KRONBAUER: Tak. Novej Sad, mám tam jedno česné uznání, potom dvě stříbra, jeden bronz, dvě zlatý a Grand Prix FIAP. A potom tady v Praze jsem vyhrál třetí ročník divadelní fotografie, který pořádá Divadelní ústav. Knih mám asi šest, ta poslední má tři kila.

PERNÝ: Jaký to pro tebe má význam, zúčastňovat se v takových soutěžích?

KRONBAUER: Já si myslím ve skutečnosti, že je to nějaký divný. Soutěžít ve fotografii, kdo je lepší a kdo je horší, je takový divný. Protože každý je jiný, každý člověk je jinak postavený, každý má jiný zkušenosti, každý jinak myslí, každý čte nějaký knížky, každý je nějakého politického názoru, nebo je zasunutý do nějaký škatulky.

A jsme už v té demografii, to je jedno, mě je jedno, jestli je někdo takovej nebo makovej.

Pro mě je důležitý ten člověk, který má duši a co má v hlavě.

A soutěžít v nějakém, kdo je lepší... My můžeme si říct ano, tato fotografie je krásná, protože má tyto parametry. Protože je hezká, promlouvá, má obsah, má formu.

Je krásná a něco vypovídá a je to dokument doby, ve který teď momentálně žiju. Takže takový jakoby zápisník. A někdo se vyjadřuje písmem, někdo se vyjadřuje majzlíkem, někdo se vyjadřuje fotografováním, nebo píše básničky a prostě je to tak. Je to neměřitelný. Měřitelný je sport. Sport je měřitelný. Za kolik uběhneš stovku, jak vysoko vyskočíš.

A Krejčí dokonce o tom hovořil. Říkal Kivi, pozor, vyskočíš laťku 220 a teď bude těžký těch 220 udržet. A to je vlastně metafora k tomu, že udržet kvalitu fotografie... Aby ta fotografie byla obsažná, aby hovořila k tobě, aby měla duši, aby... Zkrátka dobře... Aby ten obraz... Víš co, ten obraz, když napíšeš nějaké slovo nebo napíšeš knížku, tak je to samozřejmě obraz tvé duše, nebo otisk tvé duše a prostě tebe celého. A je jedno, jak se vyjadřuješ: obrazem, nebo pérem, anebo majzlíkem. Je to úplně jedno. Důležitý je ten konec. A soutěžít v tom, kdo má lepší sochu? Je lepší socha Davida, anebo socha Koblasy? To je složitý. Tohle je složitý, a to je prostě na dlouhý povídání do rána. Buď je to blbý, anebo je to krásný. Víš co, ono, víš co,

namalovat obraz, kde prostě je terč, Kamil Lhoták, tak a je vydražený za kolik? Namaluj terč. Ta proporce v tom obraze a tohle je to..., prostě není to sranda. Skladba, barev, proto já nerad mluvím o kompozici. Protože samozřejmě obraz, kde máš čtverce barev různých těch, jako třeba obrazy Victora Vasarelyho, jeho kostičky prostě, no ale dej to dohromady. Paul Klee, další, cákal barvy, prostě, jsou to takové věci, které jsou nepopsatelné, ale je to krásné, ty nevíš proč. A teď jsme u toho, ty nevíš proč, ale ty víš proč. Když se narodíš, tak tu kompozici už máš v sobě, akorát o ní nevíš. A proč je to krásné? Neumíš to popsat, protože je to krásné....

PERNÝ: Viktore, děkuji ti strašně moc. Za rozhovor, za krásnou výstavu v Kutné Hoře a vůbec za všechno.

KRONBAUER: Krejčí mě strašně moc naučil, triky, prostě spoustu věcí. A hlavně víš, co mi naučil? Já jsem to nevěděl, a to vím až teď. Pokora, pokora....

S divadelním fotografem Viktorem Kronbauerem rozmlouval v LEICA GALLERY PRAGUE
Miroslav Perný.

Listopad 2025

Vysvětlivky

- [1] pozdější manželka Viktora Kronbauera
- [2] Institut tvůrčí fotografie
- [3] fotograf, kurátor a autor knih o fotografii
- [4] český fotograf a výtvarný pedagog
- [5] člověk tvůrce
- [6] Václav Neumann, šéfdirigent České filharmonie
- [7] hudební redaktor, muzikolog, a publicista
- [8] divadlo Husa na provázku
- [9] Mezinárodní federace umělecké fotografie
- [10] Hana Marešová, partnerka Jaroslava Krejčího